

Julia
Guillamon

Alfabètic d'autors

Fa un parell de setmanes, al corredor d'entrada de la Biblioteca de Catalunya, hi van instal·lar leds i ara els mobles on hi ha els fitxers del *Catàleg alfabètic d'autors i obres anònimes (tancat el 1990)* fan un efecte escenogràfic, amb la primera filera de cada moble il·luminada. Hi ha 5 mobles, cadascun amb 24 prestatges. I 4 grans prestatgeries de paret, amb 16 prestatges cadascuna. A la part de baix hi ha tota una filera buida: quan el 1990 van tancar l'alfabètic d'autors pensaven que encara hi havia lloc per a més fitxers. Són uns fitxers apaïrats, amb llom de pell, i dues finestres metàl·liques: una per posar-hi la lletra i el número (de la m, per exemple, hi ha 225 números i de la s, 198) i l'altra per a les entrades (*mais-tri-malagol*). Calculo que a cada fitxer hi ha unes 250 fitxes, que per 2.216 fitxers fan 554.000 fitxes. Per escriure aquest paràgraf fa estona que bellugo per entre els mobles del catàleg alfabètic d'autors, on habitualment ningú no remena. Ara la consulta del catàleg i la sol·licitud de documents es fa per internet. La meua amiga, la bibliotecària Lourdes Martín, em mira des del taulell amb cara de "a aquest noi li falta un bull".

M'he passat mitja vida a les biblioteques, empantanat en consultes i recerques. Quan era estudiant anava cada dia a la Biblioteca Provincial de la plaça Universitat, on hi havia una sala plena d'aquests fitxers. Hi vaig aprendre una gran quantitat de coses. Perquè quan busques una referència en un fitxer d'anelles és molt difícil que s'obri pel lloc exacte. Vas passant fitxes amunt i avall, descobreixes llibres i autors que no hauries dit mai que existissin i que potser no hauries trobat de cap altra ma-

Quan fulleges, pots anar endavant i endarrere tan de pressa com vulguis, obrir per aquí, tancar per allà

nera. L'ordre alfabètic ho iguala tot. Els motors de recerca d'internet són més precisos i no permeten fer tantes marrades. No et deixen fullejar i et marquen el seu temps. Quan fulleges, pots anar endavant i endarrere tan de pressa com vulguis, obrir per aquí, tancar per allà, passar de cop deu o vint fitxes. A internet no pots fullejar i tot funciona amb cerques exactes o bé amb llistes que has de revisar de dalt a baix.

Torno a fer el volt per entre els mobles del *Catàleg alfabètic d'autors i obres anònimes (tancat el 1990)*. Queden molt bé amb aquests leds que hi han posat. Quan era estudiant i anava cada dia a la Biblioteca Provincial, hi coincidí amb un home que em tenia meravellat. Devia tenir uns setanta anys, el cabell blanc i pinta de *clochard*. S'instal·lava en una de les taules, treia una caps de llapis de colors i es passava vuit hores dibuixant ratlles. Hi vaig parlar diverses vegades i em va explicar que buscava la cinquena dimensió. Que burro vaig ser de no demanar-li un d'aquells dibuixos.

Dues preguntes: aquests fitxers que ningú no toca, són com els volums enquadernats en pell que la gent comprava per posar al menjador, serveixen per decorar i per això no els treuen?, m'estic tornant el boig de la biblioteca?

L'Enrique VIII' de Rakatá arriba a Barcelona després de l'èxit al Globe

El muntatge, que posa l'èmfasi en Caterina d'Aragó, es presenta al Barts

Elena González i Fernando Gil en una escena d'*Enrique VIII*

JUSTO BARRANCO
Barcelona

Aquesta vegada no hi haurà canonades en directe. La crisi no permet grans dispendis i, sobretot, poden resultar problemàtiques: un tret de canó que formava part dels espectaculars efectes especials de l'obra va incendiar el teatre Globe de Londres el 1613. I el va destrossar. Curiosament, es tractava de l'última peça que Shakespeare va escriure i, potser pel seu tema, fins ara no s'havia representat a Espanya: *Enrique VIII*, la vida de l'home que es va separar de Caterina d'Aragó per casar-se amb Anna Bolena.

I ara arriba per fi a Barcelona amb la companyia Rakatá-Fundación Siglo de

Oro i procedent, ironies de l'atzar, del reconstruït Globe de Londres. I és que l'*Enrique VIII* que fins al 24 de març es representa al nou Barts –abans Arteria Paral·lel– es va presentar durant l'Olimpiada Cultural britànica al festival Globe to Globe, on l'estiu passat 37 companyies de tot el món van donar vida a les diferents obres de Shakespeare. I la proposta –era el primer grup espanyol que hi actuava– no va passar inadvertida: *The Guardian* la va qualificar com "una de les obres amb més ressò". Un muntatge amb 16 actors, molt costós, que ara està de gira per tot Espanya gràcies al decidit suport d'UNIR, la Universitat Internacional de La Rioja.

Estrenada quan ja havia mort

Elisabet I, l'obra narra la vida del seu pare, Enric VIII: la seva separació de Caterina –amb un gran patiment de la reina–, les conspiracions del totpoderós cardenal de York –que va ser el seu principal assessor– i el casament amb la bella Anna Bolena, que li donaria a Enric una filla, la futura reina Elisabet. "El que més va sorprendre als britànics de la nostra proposta és que quan ells representen a Caterina d'Aragó la tornen còmica, perquè encara que Shakespeare la tracti amb dignitat, les actrius angleses li posen accent espanyol. Però Caterina és l'única que l'autor salva en realitat", explica l'actor Fernando Gil, que encarna a Enric VIII en aquesta obra dirigida per Ernesto Arias, en què Jesús Fuente fa el paper de Wolsey, cardenal de York,

Fernando Gil: "L'obra parla d'una crisi com la d'avui i Wolsey podria acostar-se a Bárcenas"

i Elena González el de Caterina, que en aquesta versió carrega tot el pes.

Perquè encara que el subtítol de l'obra sigui "Tot és veritat", per a Rodrigo Arribas, que encarna el duc de Northfolk, la peça està "bastant allunyada d'alguns esdeveniments històrics per deixar bé al pare d'Elisabet". Es tracta, diu, de legitimar el poder del monarca en una època de ruptura amb el món feudal. Per això ells han volgut construir la seva versió sobre Caterina, com mostra el nou final, on es fusionen un darrer malson de l'exreina amb el bateig de la futura. A més, diu Gil, l'obra presenta moltes analogies amb l'actualitat: una època de gran crisi ideològica amb personatges com Wolsey, que "es podria acostar a Bárcenas, perquè administra les riqueses i en fa el que li ve de gust". I tot amb molt de ritme perquè, recorda Arribas, al Globe la gent s'està dreta.

Ignacio Amestoy, que encapçala el projecte teatral d'UNIR, va anunciar a més que amb Rakatá continuaran aviat històricament aquest *Enrique VIII* amb *Tomás Moro, una utopia*, més teatre isabelí i on aparentment també va intervenir Shakespeare.●

Kosmopolis comença avui al CCCB amb Jaume Cabré

X. AYÉN Barcelona

Un festival que engega una nova edició sota el signe de l'austeritat pot ser, com dirien en una escola de negocis, una gran oportunitat. Amb aquesta ambivalent tessitura comença avui Kosmopolis 13 –K13–, el festival literari del CCCB, que ha vist retallat el seu pressupost i que explora fórmules imaginatives per convertir, fins dissabte, la Casa de la Caritat en un pol d'atracció de públic.

El diàleg entre ciència i literatura, que marca el futur de les humanitats i que resulta essencial no solament en autors de ciència-ficció sinó, per exem-

ple, a l'obra de Coetzee o Houellebecq, és una de les línies temàtiques –de Mart al bosó de Higgs– del certamen, que abordarà, així mateix, el paper de l'humor com a instrument crític davant la crisi, evocarà la figura de Roberto Bolaño (1953-2003) i explorarà les possibilitats dels nous formats.

Els *bolañòlegs* no s'haurien de perdre la cita, ja que, a més de l'exposició sobre el xilè que s'integra al festival, avui (22.30 h) s'estrena la pel·lícula *Il futuro*, film d'Alicia Scherson basat en *Una novel·la lumpen*. I demà (19.30 h), una taula rodona debatrà sobre la construcció –pòstuma– del mite Bolaño, amb la presència del seu amic A.G. Por-

ta, els editors Pere Gimferrer, Jorge Herralde i Jaume Vallcorba, i el crític J.A. Masoliver Ródenas.

I, quant al cartell d'escriptors convidats –el principal eix d'atracció d'altres festivals, com ara el Hay–, l'estrella arriba de Matadepera. Jaume Cabré, un autor que és rebut en països com Alemanya amb l'admiració i amb els honors de gran de la literatura europea, exercirà com a tal inaugurant el K13 (avui, 19 h). El duel verbal entre l'humorista Andreu Buenafuente i Juan José Millás (dissabte, 21 h) és l'altre plat fort. Entre els espectacles, un concert de David Carabén (de Mishima) dissabte a les 22.30 h.

K13 manté l'atractiu Canal Alfa, una successió de documentals, pel·lícules i programes –sovint brillants– relacionats amb el món del llibre. Es tracta d'una de les poques activitats gratuïtes, ja que els debats costen 3 euros, el concert de Carabén 7, i l'exposició 6.●